

032

Viltundersøkelser i Altavassdraget.
Årsrapport 1989

oppdragsmelding

Per J. Tømmeraas

NINA

NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING

Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1989

Per J. Tømmeraas

NINA Oppdragsmelding 32

ISSN 0802-4103

ISBN 82-426-0058-9

Klassifisering av publikasjonen

Norsk: Vassdragsutbygging og andre tekniske inngrep

English: Hydro-power construction and other technical development

Copyright (C) NINA

Norsk institutt for naturforskning

Oppdragsmeldingen kan siteres fritt med kildeangivelse

Redaksjon Eli Fremstad og Synnøve Vanvik

Opplag: 85

Kontaktadresse

NINA

Tungasletta 2

7004 Trondheim

Tlf. (07) 91 30 20

Referat

Tømmeraas, P. J. 1990. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1989. - NINA Oppdragsmelding 32: 1-23.

Rovfuglundersøkelsene i Alta-Kautokeinovassdraget har pågått siden 1982. Formålet med studiene er å fastslå eventuelle innvirkninger på rovfuglfaunaen forårsaket av vannkraftutbyggingen i området.

Hekkebestanden av rovfugl talte i 1989 45 par, og disse fikk til sammen fram 70 unger: kongeørn (2), tårnfalk (30), dvergfalk (34) og fjellvåk (4). Jaktfalken og havørnen hekket ikke dette året. Gjennomsnittlig tetthet var et hekkende par pr. 1,2 km elvestrekning. Fellefangst av smånagere avslørte en svært lav bestand.

Ravn og kråke har blitt undersøkt på grunn av deres reirbyggende funksjon for jaktfalk og dvergfalk. I 1989 viste de en svakt synkende tendens.

Det ble gjort flere observasjoner av ender enn i 1988.

Emneord: Vassdragsregulering - vurderinger - vilt.

Per J. Tømmeraas, Norsk institutt for naturforskning, Tungasletta 2, 7004 Trondheim.

Abstract

Tømmeraas, P. J. 1990. Wildlife research along the Alta river. Annual report 1989. - NINA Oppdragsmelding 32: 1-23.

Surveys of birds of prey have been carried out along the Alta-Kautokeino watercourse since 1982. The objective of this study is to assess the possible impacts the exploitation of hydro-electric power resources in the area is having on the raptor fauna.

In 1988 the breeding population of birds of prey numbered 45 pairs, and in all 70 young were reared, as follows: golden eagle (2), kestrel (30), merlin (34) and rough-legged buzzard (4). The gyrfalcon and the white-tailed eagle did not nest. The average density was one breeding pair per 1.2 km stretch of valley. Microtine trapping revealed a very low population.

Ravens and hooded crows have been monitored because they function as nest builders for gyrfalcons and merlins. They showed a tendency to decrease slightly in 1989.

Ducks were more often observed than in 1988.

Key words: Hydro-electric power exploitation - impact - wildlife.

Per J. Tømmeraas, Norwegian Institute for Nature Research, Tungasletta 2, N-7004 Trondheim.

Forord

Utbyggingen av Altavassdraget startet med anleggsarbeidet i 1981; oppdemmingen skjedde i 1987. Denne oppdragsmeldingen presenterer resultatene fra 1989-sesongen, andre år etter normal magasin-fylling. Resultatene fra 1982-88 foreligger i åtte rapporter (se kapittel 6).

Fra og med 1987 ble administrasjonen og gjennomføringen av prosjektet lagt til Forskningsavdelingen ved Direktoratet for naturforvaltning (DN), nå Norsk institutt for naturforskning (NINA). Faglig leder for prosjektet er John Atle Kålås. Feltarbeidet utføres av Per J. Tømmeraas, assistert av Kåre Sommervold, Arve Østlyngen, Kenneth Johansen og Inge Hagen.

Trondheim januar 1990

Per J. Tømmeraas

Innhold

	Side
Referat	3
Abstract	3
Forord	4
1 Innledning	6
2 Resultater	6
2.1 Rovfugler	6
2.2 Ugler	11
2.3 Kråkefugler	11
2.4 Andefugler	13
2.5 Fenologi	13
2.6 Rypebestand, smånagere og åtsler	15
2.7 Innvirkning av kraftverket	15
2.8 Referanseområdet i Reisavassdraget	16
3 Diskusjon	18
4 Sammendrag og konklusjoner	19
5 Summary and conclusions	19
6 Litteratur	20
Vedlegg	
Observasjoner av fugl og pattedyr 1989	20
1 Artsliste 1989	21
2 Utvalg av observasjoner	23

1 Innledning

Viltundersøkelsene i Altavassdraget har som målsetting å studere hvilke konsekvenser vassdragsutbyggingen har for dyrelivet i området. I likhet med de foregående sesongene er hovedvekten lagt på rovfugl, kråkefugl og andefugl. Registreringene av de to sistnevnte gruppene er å betrakte som biprodukter av rovfuglstudiene.

Fra og med 1987 ble administrasjonen og gjennomføringen av prosjektet lagt til Forskningsavdelingen ved Direktoratet for naturforvaltning (DN) i Trondheim, nå Norsk institutt for naturforskning (NINA). Administrativ leder for prosjektet er John Atle Kålås. Per J. Tømmeraas har foretatt feltarbeidet assistert av Kåre Sommervold, Arve Østlyngen, Kenneth Johansen og Inge Hagen.

Registreringene pågikk i perioden 30 mai-3 august. Referanseområdet i Reisa ble inventert i perioden 2-8 juli. Metodikk og områdebeskrivelse er behandlet i 1982-rapporten (Tømmeraas 1983). Her repeteres inndelingen av undersøkelsesområdet fra Sandia til Masi, en strekning på 53 km (jf. figur 1).

- Område I Sandia-damstedet (18 km)
" II Damstedet-Ladnatjav'ri (17,5 km)
" III Ladnatjav'ri-Masi (17,5 km)

2 Resultater

2.1 Rovfugler *Falconiformes*

Utviklingen hos rovfuglene i Alta-Kautokeinovassdraget (figur 1) tok en høyst uventet og drastisk vending i 1989. Av 45 par mislyktes 18 (40 %), og de resterende 27 fikk fram 70 unger (tabell 1) - en reduksjon på 57 % i forhold til 1988-sesongen. For første gang ble det ikke funnet jaktfalk i dalføret og dvergfalken hadde en ekstremt dårlig produksjon. Hekkesuksessen hos fjellvåk var også meget lav, mens kongeørn og tårnfalk hadde en god sesong. Totalt var 42 % av rovfuglhekkeplassene i bruk. Gjennomsnittlig produksjon pr. påbegynt par var 1,6 unger, som er den laveste verdien siden undersøkelsene startet i 1982.

Hvert par hadde i år 1,2 km elvestrekning til rådighet, mot 1,0 km året før. Område II hadde fortsatt den største bestand og tetthet (0,8 km pr. par) (tabell 2), mens ungeproduksjonen var redusert med 44 % i forhold til 1988-sesongen.

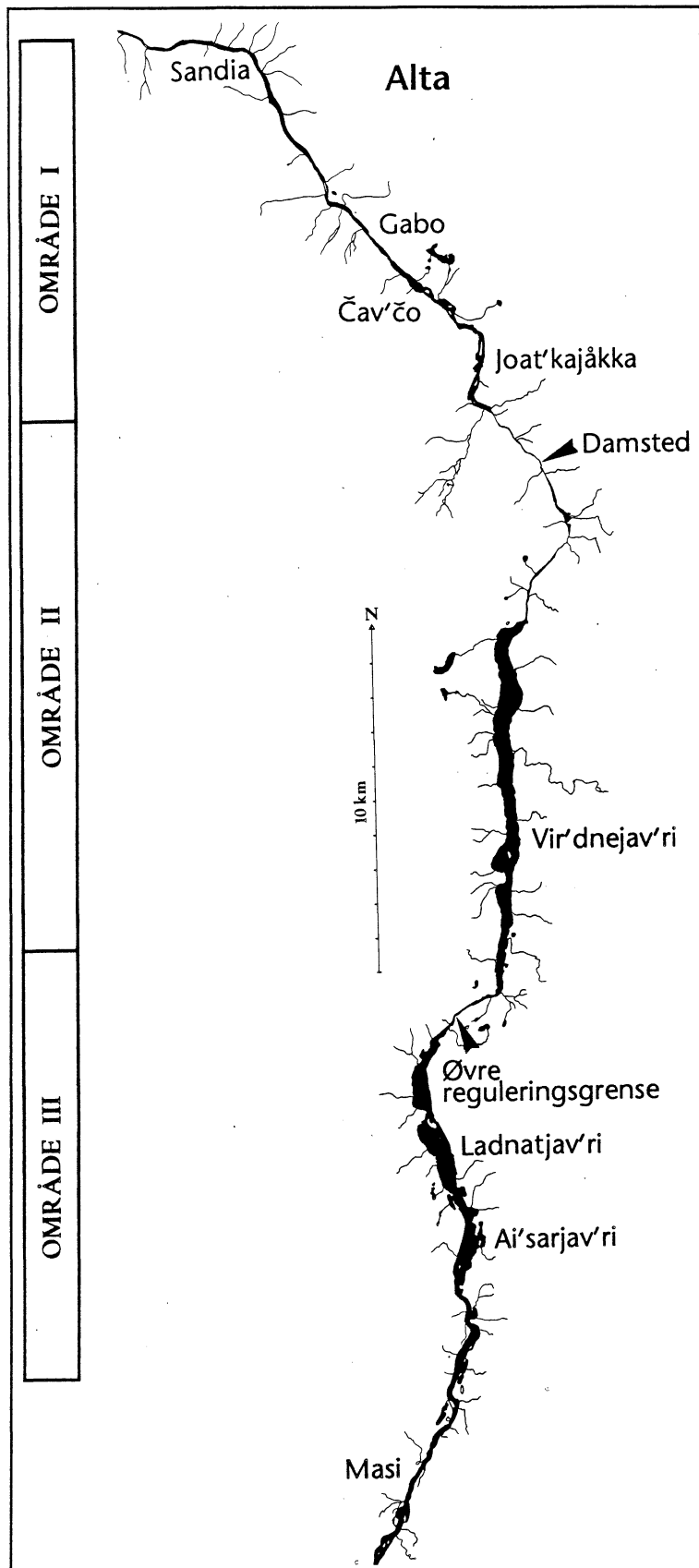
32 av hekkelokalitetene var i bruk både i 1988 og 1989 (tabell 3). Tretten av årets lokaliteter var ubebodde i 1988, og 21 av 1988-lokalitetene stod tomme denne sesongen. Seks lokaliteter var nyetableringer. Sju av reirene var bebodd begge årene, og to lokaliteter var tatt over av annen art.

Tabell 1. Hekkebestand og produksjon av rovfugl i 1989. - Birds of prey population and breeding performance in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	32	10*	11	11,3	1,1	1,8
II	51	21**	40	40,0	1,9	0,8
III	23	14**	19	19,0	1,4	1,3
Totalt - Total	106	45	70	70,3	1,6	1,2

* = Mislykket hekking hos 4 av disse parene. - 4 of these pairs were unseccessful.

** = Mislykket hekking hos 7 av disse parene. - 7 of these pairs were unsuccessful.

Figur 1. Oversiktskart over undersøkelsesområdet i Altavassdraget. - The study area along the Alta river.

Tabell 2. Hekking hos rovfugl i de tre delområdene. - Breeding performance of raptors in the 3 subdivisions of the study area in 1989. Havørn - white-tailed eagle, Kongeørn - golden eagle, Jaktfalk - gyrfalcon, Tårnfalk - kestrel, Dvergfalk - merlin, Fjellvåk - rough-legged buzzard, Haukugle - hawk owl.

Område I - Area I		
	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon Production
Havørn	0	0
Kongeørn	0	0
Jaktfalk	0	0
Tårnfalk	4	2
Dvergfalk	4	7
Fjellvåk	2	2
Totalt	10	11

Område II - Area II		
	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon Production
Kongeørn	2	2
Jaktfalk	0	0
Tårnfalk	8	24
Dvergfalk	8	13
Fjellvåk	3	1
Totalt	21	40

Område III - Area III		
	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon Production
Kongeørn	0	0
Jaktfalk	0	0
Tårnfalk	1	4
Dvergfalk	7	14
Fjellvåk	6	1
Haukugle	0	0
Totalt	14	19

Tabell 3. Rovfuglenes bruk av gamle og nye hekkelokaliteter i 1989. - Use of old and new breeding localities in 1989.

	I	II	III	Totalt Total
Lokaliteter bebodd både i 1988 og 1989	7	14	11	32
Lokaliteter ubebodd i 1988 ubebodd i 1989	3	7	3	13
Lokaliteter bebodd i 1988 ubebodd i 1989	10	8	3	21
Gjentatt bruk av reir fra 1988	4	3	0	7
Nyregistrerte bebodde lokaliteter	1	4	1	6
Lokaliteter overtatt av annen art (1988-89)	0	0	2	2

Havørn *Haliaetus albicilla*. Tallrike observasjoner både av gamle og unge havørner ved vassdraget gjennom årene har til stadighet aktualisert spørsmålet om hekking. Denne sesongen ble dette avklart da et par ble observert ved flere anledninger. Et kvistreir i område I, tidligere plottet som fjellvåk-reir, viste seg ved nærmere undersøkelse å være et gammelt havørnreir (tabell 4). Ørnene hekket heller

Tabell 4. Hekkeresultat hos havørn i 1989. - Breeding performance of white-tailed eagle in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	1	0	0	0	-	-
II	0	0	0	0	-	-
III	0	0	0	0	-	-
Totalt - Total	1	0	0	0	-	-

ikke i år, men den økte aktiviteten kan indikere hekking i kommende sesong. Totalt ble arten observert 16 ganger, og fem av disse var unge, ikke utfargete fugler. Elleve av observasjonene ble gjort i tilknytning til magasinet.

Kongeørn *Aquila chrysaetos*. De siste seks årene har kongeørnen i vassdraget hekket hvert annet år. Denne regulariteten ble brutt i 1989 (tabell 5) da ett av parene hekket to år på rad. Det andre paret hadde stått over siden 1986, men transport av kvist ble observert også i 1988. Årets reir her har ikke vært i bruk siden undersøkelsen startet. I den andre lokaliteten var det gjenbruk av 1986-reiret.

De to hekkende parene fikk fram én unge hver (tabell 5). I det ene reiret var det to unger enda 2 juli 1989. Den gjenværende ungen fløy ut 20 eller 21 juli. På den sistnevnte dagen drepte en av de voksne kongeørnene en dvergfalkhunn i lufta over reiret mens den drev og stupdykket mot ørnene. Falken tilhørte et par som hekket i berget ca. 200 m fra ørnereiret.

I den samme lokaliteten ble en ung kongeørn "avskåret" av hekkeparet i det den sirklet ca. 2 km fra reiret 3 juni 1989. I område I ble det også sett en ungfugl. Begge disse kunne ha vært ungene fra foregående år.

Jaktfalk *Falco rusticolus*. Etter en uavbrutt rekke på seks år, uteble jaktfalken som hekkedugl for første gang ved vassdraget (tabell 6). Arten ble overhodet ikke observert her i 1989.

Et kontrollpar utenfor undersøkelsesområdet fikk fram fire unger.

Tårnfalk *Falco tinnunculus*. Til tross for tilsynelatende sammenbrudd i smånagerbestanden, har det aldri blitt funnet så mange hekkende par tårnfalk i dalføret (tabell 7). Tretten par var to flere enn i

Tabell 5. Hekkeresultat hos kongeørn i 1989. - Breeding performance of golden eagle in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	1	0	0	0	-	-
II	2	2	2	2	1,0	8,8
III	0	0	0	0	-	-
Totalt - Total	3	2	2	2	1,0	26,5

Tabell 6. Hekkeresultat hos jaktfalk i 1989. - Breeding performance of gyrfalcon in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known Territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	1	0	0	0	-	-
II	1	0	0	0	-	-
III	1	0	0	0	-	-
Totalt - Total	3	0	0	0	-	-

Tabell 7. Hekkeresultat hos tårnfalk i 1989. - Breeding performance of kestrel in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	8	4*	2	2,3	0,5	4,5
II	12	8**	24	24,0	3,0	2,2
III	1	1	4	4,0	4,0	17,5
Totalt - Total	21	13	30	30,3	2,3	4,1

* = Mislykket hekking hos 3 par. - 3 of these pairs were unsuccessful.

** = Mislykket hekking hos 2 par. - 2 of these pairs were unsuccessful.

1988. Fem reir ble forlatt, og de resterende åtte parene fikk fram 30 unger (3,8 unger pr. vellykket hekking). Produksjonen sank med 40 % i forhold til fjoråret, men utgjorde 43 % av den totale rovfuglproduksjonen. Område II var det klart rikeste, og for første gang ble arten funnet hekkende i område III. Dette paret og et annet i område I representerte første gangs funn i gamle ravnereir. De øvrige reirene lå godt skjult på vegetasjonsrike fjellhyller.

Minste avstand mellom to bebodde reir var ca. 300 m, mens gjennomsnittlig tetthet var 4,1 km elvestrekning pr. par.

De første kullene kom på vingene omkring 20 juli.

Dvergfalk *Falco columbarius*. Hekkesesongen 1989 ble et svært uregelmessig år for dvergfalken. Aldri før er det funnet så mange hekkende par ved vassdraget, og aldri før er det registrert så dårlig produksjon (1,8 unger pr. par). Av nitten påbegynte par mislyktes seks, og 34 unger kom på vingene (tabell 8). Det vil si en reduksjon på 37 % i forhold til 1988-sesongen. Arten stod for 48 % av den totale rovfuglproduksjonen, og hvert par hadde i gjennomsnitt 2,8 km elvestrekning til rådighet.

Mest påfallende var den sterke reduksjonen i reguleringsområdet der tre par mislyktes, og ungetallet ble halvert i forhold til 1988-sesongen.

Følgende reirvalg ble konstatert: 13 i kråkereir i bjørk, 1 i fjellvåkereir i bjørk, 3 på bakken/berg-hyller (1 i fjellvåkereir). To par brukte 1988-reir.

I 12 kontrollerte reir med tilsammen 48 egg vokste det opp 25 unger (52 %). Det ble funnet to røtegg. Et reir i nærheten av et kongeørnreir ble forlatt på eggstadiet. Ved det andre kongeørnreiret ble dvergfalkhunnen som tilhørte et berghekkende par i nærheten, drept av ørnen. Her klarte den gjenværende hannen å fø opp én unge. Følgende kullstørrelser ble registrert: 0 egg (1), 4 egg (4), 5 egg (5), 0 unger (6), 1 unge (3), 2 unger (2), 3 unger (2), 4 unger (3) og 5 unger (1).

Fjellvåk *Buteo lagopus*. Fjellvåkbestanden var halvert i forhold til maksimalåret 1982. Produksjonen hos de 11 hekkende parene var ekstremt dårlig med et gjennomsnitt på 0,4 unger pr. par (tabell 9), en reduksjon på 93 % i forhold til toppåret 1982. Totalt stod fjellvåken for 24,4 % og 5,7 % av henholdsvis årets rovfuglbestand og ungeproduksjon. Sju av 11 par mislyktes med hekkingen. Størst frafall skjedde i område III der fem av seks par forlot egg eller unger. Maksimal kullstørrelse var én unge. Gjennomsnittlig avstand mellom bebodde reir var 4,8 km.

Samtlige reir lå på berghyller. Fire var nybygde av året, og to var gjenbruk av 1988-reir.

Hønehauk *Accipiter gentilis*. Arten ble observert én gang i undersøkelsesområdet denne sesongen. En ungfugl fløy sørover i område II 20 juli og ble angrepet av tårnfalk og kråke *Corvus corone cornix*.

Ellers hekket hønehauken igjen i 1988-reiret lenger nede i vassdraget. Paret fikk fram 3 unger. Fjær etter en død ungfugl ble påvist i Gargia 17 juni.

Tabell 8. Hekkeresultat hos dvergfalk i 1989. - Breeding performance of merlin in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	9	4*	7	7,0	1,8	4,5
II	18	8**	9	12,6	1,6	2,2
III	8	7***	14	14,0	2,0	2,5
Totalt - Total	35	19	30	33,6	1,8	2,8

* = Mislykket hekking hos 1 par. - 1 of these pairs were unsuccessful.

** = Mislykket hekking hos 3 par. - 3 of these pairs were unsuccessful.

*** = Mislykket hekking hos 2 par. - 2 of these pairs were unsuccessful.

Spurvehawk *Accipiter nisus*. Arten ble ikke registrert i undersøkelsesområdet. En tradisjonell lokalitet med fem kvistreir hvor to unger kom på vingene, ble sjekket i Gargia 17 juni. I det samme området ble det også funnet rester etter et dødt individ.

Vandrefalk *Falco peregrinus*. Til tross for regelmessige hekking i Alta kommune, har arten aldri blitt observert i undersøkelsesområdet. To unger kom på vingene denne sesongen. Lokaliteten blir ikke stedfestet på grunn av sikkerhetshensyn.

2.2 Ugler *Strigiformes*

Denne gruppen manglet helt ved vassdraget i 1989. Ei vingefjær tilhørende jordugle *Asio flammeus* ble funnet drivende i magasinet 22 juli.

2.3 Kråkefugler *Corvidae*

I motsetning til rovfuglene greide kråkefuglene nesten å holde stand denne sesongen. Til sammen ble det konstatert 28 hekkende par og ungeproduksjonen ble estimert til 77 (tabell 10). I forhold til fjoråret var dette en reduksjon på henholdsvis 3 % og 6 %. Gjennomsnittlig kullstørrelse var uforandret med 2,8 unger pr. par, og tettheten var 1,9 km elvestrekning pr. hekkende par. Kråkefuglene viste en økende tendens i område I, mens bestanden sank i de to andre delområdene.

Ravn *Corvus corax*. Totalt ble det funnet fire hekkende ravnepar i dalføret, og ungeproduksjonen ble estimert til 11 (tabell 11). Dette var en reduksjon på henholdsvis 20 % og 18 % i forhold til 1988-sesongen. Et par hadde flyttet tilbake fra område II til område I, noe som forklarer økningen i nordre delen av vassdraget. I område III var det ingen hekking dette året. Kullstørrelsen økte fra 2,5 til 2,7 sammenliknet med fjoråret. Hvert par hadde i gjennomsnitt 13,3 km elvestrekning til rådighet.

Kullet i område II fløy ut 21-21 juni 1989.

Kråke *Corvus corone cornix*. I forhold til 1988-sesongen var kråkebestanden uforandret med 24 hekkende par, mens ungeproduksjonen sank fra 70 til 67 (tabell 12). Gjennomsnittlig kullstørrelse var 2,8, og tettheten var 2,2 km elvestrekning pr. hekkende par.

Størst forandring i forhold til fjoråret ble registrert i område II, der ungeproduksjonen ble redusert med 24 %. Av tre mislykkede kull var to lokalisert til område II.

Ett reir var enda under bygging 31 mai 1989. Små nakne unger ble konstatert så sent som 25 juni, mens majoriteten av ungene trolig fløy ut omkring månedsskiftet juni-juli.

Tabell 9. Hekkeresultat hos fjellvåk i 1989. - Breeding performance of rough-legged buzzard in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	13	2	2	2	1,0	9,0
II	18	3*	1	1	0,3	5,8
III	13	6**	1	1	0,2	2,9
Totalt	44	11	4	4	0,4	4,8

* = Mislykket hekking hos 2 par. - 2 of these pairs were unsuccessful.

** = Mislykket hekking hos 5 par. - 5 of these pairs were unsuccessful.

Tabell 10. Hekkebestand og produksjon hos kråkefugl (kråke og ravn) i 1989. - Nesting population and breeding performance of the raven and hooded crow in 1989.

Område - Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	21	12	29	37,8	3,2	1,5
II	24	10	19	21,7	2,2	1,8
III	12	6	15	17,8	3,0	2,9
Totalt	57	28	63	77,3	2,8	1,9

Tabell 11. Hekkeresultat hos ravn i 1989. - Breeding performance of the raven in 1989.

Område - Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	3	3	7	8,7	2,9	6,0
II	4	1	2	12,0	2,0	17,5
III	1	0	0	0	-	-
Totalt - Total	8	4	9	10,7	2,7	13,3

Tabell 12. Hekkeresultat hos kråke i 1989. - Breeding performance of hooded crow in 1989.

Område Area	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon, antall unger Production, no. of young			Tetthet Density Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
			Observert Observed	Observert og estimert Obs. and estimated	Gj.snitt pr. par Average per pair	
I	18	9	22	29,1	3,2	2,0
II	20	9*	17	19,7	2,2	2,2
III	11	6**	15	17,8	3,0	3,0
Totalt - Total	49	24	54	66,6	2,8	2,2

* = Mislykket hekking hos 2 par. - 2 of these pairs were unsuccessful.

** = Mislykket hekking hos 1 par. - 1 of these pairs were unsuccessful.

Tabell 2. Hekking hos rovfugl i de tre delområdene. - Breeding per-

2.4 Andefugl *Anatidae*

Registreringene av andefugl er et biprodukt av rovfuglundørsøkelsene. Det vil si at observasjonene er gjort tilfeldig mens vi gjennomførte området etter rovfugl.

I løpet av sommeren ble det gjort 208 observasjoner av andefugl (figur 2, tabell 13) fordelt på 13 arter, en økning på 23 % i forhold til 1988-sesongen. I tillegg ble det til sammen sett 50 laksender som trakk nordover vassdraget i småflokker i juni. Sju ungekull fordelt på fire arter, er det høyeste antallet som er observert på én sesong i undersøkelsesområdet.

Artsrikdommen var størst i område III med 12 registrerte arter. Områdene I og II hadde henholdsvis fire og ni arter.

Forholdet mellom fiskender, grasender og dykkender er vist i tabell 14. Totalt viste fiskendene størst økning i forhold til fjoråret.

Registreringene er kartfestet på figur 3, og viser hvilke områder endene prefererte denne sesongen.

Siland *Mergus serrator*. 27 observasjoner er det høyeste antallet registreringer av arter i vassdraget (tabell 13). Hekking ble ikke påvist, selv om det tidligere har vært nesten årvisse kull i område III.

Laksand *Mergus merganser*. Laksanda ble registrert 57 ganger (tabell 13) denne sesongen, og 50 individer trakk nordover langs vassdraget i juni. Heller ikke i år ble det observert kull av arten. De fleste observasjonene av stedfaste laksender ble gjort i område I, der det blant annet ble registrert en flokk på 11 hunner som hvilte på en sandbanke ved Øvre Sandia 24 juli 1989.

Brunnakke *Anas penelope*. Arten var svært fåtallig denne sesongen, med bare 10 observasjoner (tabell 13). Hekking ble påvist i område III der kullet var redusert til én unge 13 juli 1989.

Krikkand *Anas crecca*. Krikkanda var den mest tallrike grasanda i 1989 med 30 observasjoner og tre påviste kull (tabell 13). I område III ble det funnet et reir med 8 egg i storstammet bjørkeskog. De to andre kullene, i område I og II, bestod av henholdsvis sju og to unger.

Stokkand *Anas platyrhynchos*. To voksne stokkender og to kull på to og fire unger i område III var alt som ble observert av arten denne sesongen (tabell 13).

Stjertand *Anas acuta*. Denne sjeldne anda ble observert bare to ganger i område III (tabell 13).

Toppand *Aythya fuligula*. Tre observasjoner i de to øverste områdene var alt som ble registrert av arten denne sesongen (tabell 13).

Bergand *Aythya marila*. Arten ble observert én gang i område III 6 juni 1989 (tabell 13).

Havelle *Clangula hyemalis*. 1989-sesongen var tredje året på rad med 18 observasjoner av arten (tabell 13). De fleste registreringene ble gjort i magasinet (område II), før isen gikk på de omliggende vannene.

Sjorre. *Melanitta fusca*. Arten ble registrert i alle delområdene med tilsammen fem observasjoner (tabell 13).

Svartand. *Melanitta nigra*. To hanner ble sett på elva i Masi (område III) 6 juni 1989 (tabell 13).

Kvinand *Bucephala clangula*. Kvinanda er en stabil art i vassdraget. Av til sammen 20 observasjoner var det et ungekull på sju som lå døde på demningen 21 juli 1989 (tabell 13). Disse ungene hadde trolig fulgt en liten bekk på oversiden av stupet, og falt loddrett ned og slått seg ihjel på betongen.

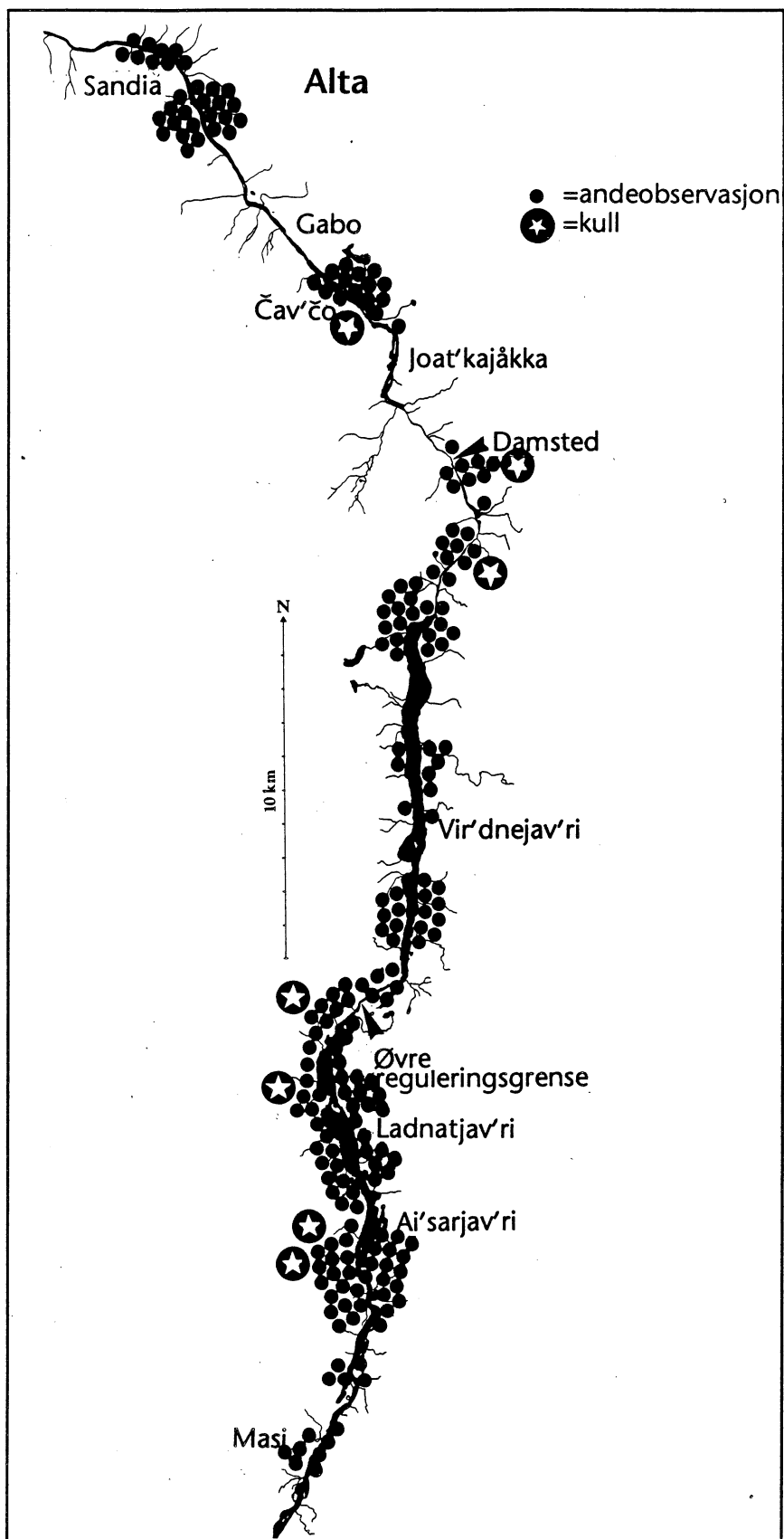
Gås sp. *Anser* sp. Ei gås, sannsynligvis ei sædgås, ble trolig sett ved to anledninger i område II (tabell 13). Først fløy den i stor høyde sørover Vir'dnejav'ri og returnerte senere i motsatt retning.

2.5 Fenologi

Våren kom tidlig i 1989, og elva var isfri ved ankomsten 30 mai. Deretter kom en kaldperiode med jevnlig snøfall i begynnelsen av juni. Resten av sommeren ble svært nedbørsrik.

Fjellbjørkeskogen av *Betula pubescens* lauvet ut 11 juni 1989 og myggplagen startet 14 juni.

Når det gjelder egglegging og utflyging, se under hver art.

Figur 2. Observasjoner av andefugl i Altavassdraget 1989. - Observations of ducks along the Alta river in 1989.

Tabell 13. Observasjoner av andefugl i 1989. Tall i parentes angir størrelse på ungekull. - Observations of ducks and geese in 1989. Clutch sizes are given in brackets.

	Område - Area			Totalt Total
	I	II	III	
Siland	3	8	16	27
Laksand	32	19	6	57
Gjess sp.		2		2
Brunnakke		1	8(1)	10
Krikkand	2(7)	1(2)	10(8)	30
Stokkand			2(4)(2)	8
Stjertand			2	2
Grasand spp.		1	12	13
Toppand		1	2	3
Bergand			1	1
Havelle		16	2	18
Svartand			2	2
Sjørre	2	1	2	5
Kvinand		1(7)	12	20
And spp.		7	3	10
Totalt	46	67	95	208

Tabell 14. Forekomster av fiskender, grasender og dykkender i 1989.
- Mergansers, surface-feeding ducks and diving ducks in 1989.

	Område I antall i % Area I - No. in %	Område II Antall i % Area II - No. in %	Område III Antall i % Area - III No. in %	Totalt Antall i % Total - No. in %
Fiskender	35 76,1	27 40,3	22 23,2	84 40,4
Grasender og gjess	9 19,6	7 10,4	49 51,6	65 31,2
Dykkender	2 4,3	33 49,3	24 25,3	59 28,4

2.6 Rypebestand, smågnagere og åtsler

Ryper er viktige byttedyr for kongeørn og jaktfalk når de innleder hekkesesongen flere måneder før trekkfuglene ankommer.

I løpet av sommeren ble det til sammen registrert bare 7 liryper *Lagopus lagopus*. I tillegg ble det funnet noen få ferske grusbåd og et ryperibb i nærheten av et fjellvåkareir. Rypekull ble ikke påvist.

Av hare *Lepus timidus* ble det observert fire individer, og én var trolig drept av rovfugl.

Smågnagerne var tilsynelatende borte fra området, og ei rødmus *Clethrionomys rutilus* var alt som ble observert i løpet av sesongen.

Systematisk smågnagerfangst med klappfeller ble foretatt i perioden 26-28 juli. Fellene ble satt i den samme traseen som i tidligere år, i overgangen mellom bjørkeskog og naken vidde på vestsiden av Vir'dnejav'ri (130-210 m o.h.).

Heller ikke i 1989 forløp fellefangsten uten problemer. Et usedvanlig kraftig uvær brøt løs en og en halv time før fellene skulle tas opp og 51 feller hadde klappet igjen. I resten av fangstperioden var det stille, pent vær, og bare ei felle var klappet igjen første dagen. Sannsynligvis blir indeksen mest riktig ved å overse uregelmessighetene siste kvelden og bruke første dagens ene sammenklappede felle også som standard for den andre dagen. Følgende fangstresultater ble oppnådd: lemen *Lemmus lemmus* 1 og heipiplerke *Anthus pratensis* 1. Fangstene ble gjort over tregrensa. Dette ga følgende smågnagerindeks:

$$1 \cdot \frac{200}{200} - (2+1) = 1,0$$

Indeksene i 1987 og 1988 var henholdsvis 11,4 og 11,5.

Ingen ferske åtsler ble observert.

2.7 Innvirkning av kraftverket

Takket være en gunstig kjøring av kraftverket med en relativt lav vannstand i magasinet, ble område II i store deler av sommeren forskånet fra ferdsel fra Masi-siden. På den annen side stod bommen i Stilla åpen, og det ble registrert en god del trafikk til og fra kraftverket.

Etter oppdemningen har Vir'dnejav'ri forandret karakter. Vannarealet har økt betraktelig, og været står mye hardere på enn tidligere da det ikke lenger finnes øyer eller nes som skjærmer. I tillegg er den største skogen i dalbotnen borte.

Et trehekkende dvergfalkpar mislyktes med hekkingen andre året på rad ved demningen. To tårnfalkpar i umiddelbar nærhet forlot også egg eller avkom. Totalt var det disse to falkeartene som hadde det største frafallet i område II denne sesongen med fem forlatte reir. Jaktfalken avstod fra hekking, mens kongeørnen hadde en god sesong i det samme området.

Kråkefuglene fortsatte nedgangen fra 1988-sesongen.

Kraftgata fra Vir'dnejav'ri til demningen ble ikke kontrollert med hensyn til kollisjonsdrept fugl.

2.8 Referanseområdet i Reisavassdraget

Undersøkellesområdet i Reisavassdraget omfatter en strekning på 30 km av berglandskapene i Gæt'kejákka, Rai'sædno og Njallajákka til Njallaav'zi (figur 3).

Resultatene for rovfugl og kråkefugl for 1989-sesongen er summert i tabell 15 og 16. I forhold til fjoråret var bestanden av rovfugl redusert fra 15 til 12 par. Dvergfalk, fjellvåk, jaktfalk og tårnfalk stod for henholdsvis seks, tre, to og ett par.

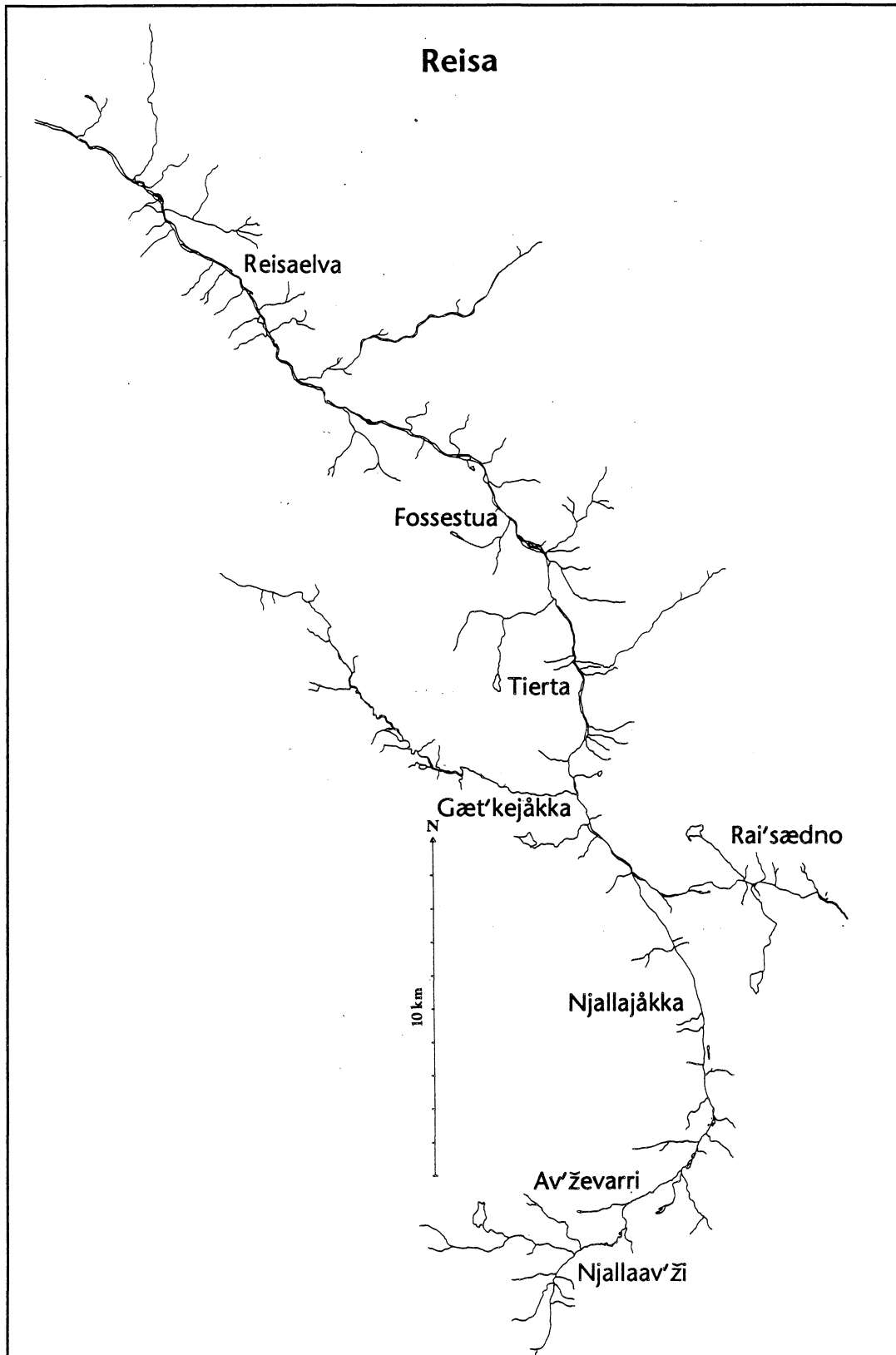
Kongeørnen gikk ikke til hekking, mens to av tre jaktfalkpar forplantet seg. Begge de sistnevnte hadde

Tabell 15. Hekkeresultater hos rovfugl og ugler i referanseområdet i Reisavassdraget i 1989. - Breeding performance of raptors in the reference area of Reisa 1989.

	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon ant. unger Production, no. of young	Tetthet Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
Kongeørn	1	0	-	-
Jaktfalk	3	2	6	15
Tårnfalk	2	1	?	30
Dvergfalk	6	6	3+5?	5
Fjellvåk	18	3	4	10
Haukugle	1	0	-	-
Totalt	31	12	18+6?	2,5

Tabell 16. Hekkeresultater hos kråkefugl i referanseområdet i Reisa-vassdraget i 1989. - Breeding performance of Raven and Hooded Crow in the reference area of Reisa 1989.

	Kjente hekke- lokaliteter Known territories	Hekkende par Breeding pairs	Produksjon ant. unger Production, no. of young	Tetthet Antall km pr. hekkende par Distance in km per breeding pair
Ravn	3	1	min. 2	30
Kråke	4	0	-	-
Totalt	7	1	min. 2	30

Figur 3. Oversiktskart over referanseområdet i Reisavassdraget. - The reference area along the Reisa watercourse.

valgt gamle ravnreir der de også hadde hekket tidligere. I den ene lokaliteten bygde vi opp et kunstig reir på en gammel, tradisjonell plass.

Seks hekkende par dvergfalk er det største antallet som er påvist i referanseområdet. Bare ett markhekkende par ble lokalisert, men terrenget indikerte at andre også hekket på bakken.

Ett eneste tårnfalkpar ble observert, men selve reiret som lå i et stort bergmassiv, ble ikke lokalisert.

Fjellvåkbestanden sank fra ni til tre par fra 1988 til 1989, og kullstørrelsen ble redusert fra 1,8 til 1,3 unger pr. par.

Av kråkefuglene ble det bare registrert ett ravnekull.

Aldri før er det registrert så få ryper i området. Tre enkeltliryper uten kull var alt som ble observert.

Smågnagere ble overhodet ikke sett, men enkelte vintergnag på bjørk ble påvist.

Ferske åtsler ble heller ikke registrert.

3 Diskusjon

Hekkesesongen 1989 var andre året med normal magasinbefylling etter at kraftutbyggingen i Altavassdraget var fullført. De to foregående sesongene var preget av usedvanlig gode næringsforhold med store bestander av smågnagere og rovfugl. Derfor forventet man i 1989 en kraftig reduksjon av tradisjonelle, smågnageravhengige arter som tårnfalk og fjellvåk. Fjellvåken fulgte dette mønsteret da 11 hekkende par bare fikk frem fire unger, mot 22 par og 52 unger året før. Dermed var det også slutt på regulariteten, da alle de andre rovfuglartene overrasket på ulike måter denne sesongen.

Tårnfalken ble notert med en rekordstor bestand, og de åtte vellykkede parene produserte 3,8 unger i gjennomsnitt. Dermed kan man vanskelig tenke seg en næringsknapphet for denne arten. Trolig var det lommer av smågnagere igjen i terrenget som ikke ble avslørt ved vår fellefangst. Denne matressursen var lite tilgjengelig for fjellvåken. Tilsvarende produksjonsforskjell hos disse to smågnageravhengige artene er tidligere ikke beskrevet.

Dvergfalkbestanden i området har tidligere ikke fulgt smågnagersyklus. Dette kom heller ikke til uttrykk i begynnelsen av sesongen da en rekordstor bestand på 19 par gikk til hekking. Men seks av reirene ble forlatt, og produksjonen endte opp 33 % under 1988-nivået.

Et annet problem i 1989-sesongen var forskjellen i hekkesuksess hos kongeørn og jaktfalk. For første gang siden undersøkelsene startet, var dalføret uten hekkende jaktfalk. Kongeørnen derimot avvek fra sin synkrone toårige hekkesyklus, og i likhet med fjoråret var det to bebodde reir. Reetableringen av et havørnpar i området kan tyde på at anleggsvirksomheten har hatt negativ effekt på enkelte arter.

I motsetning til rovfuglene viste kråkefuglene ingen overraskende bestandsutvikling dette året.

I referanseområdet i Reisa var smågnagersituasjonen trolig den samme som i Alta, og fjellvåken hadde svært små kull. Det mest interessante trekket denne sesongen var en plutselig oppblomstring av hekkende dvergfalk. Tårnfalken derimot var fåtallig. Kongeørnene hadde et hvileår og hekkebestanden av jaktfalk var normal.

Dermed kan det se ut som om jaktfalkens situasjon i Altavassdraget er mest foruroligende. Åpningen av anleggsveien til Joat'kaområdet vil trolig resultere i økt jakttrykk på småvilt, noe som igjen vil gå ut over næringsgrunnlaget for dalførets rike og spesielle rovfuglfauna.

4 Sammendrag og konklusjoner

1989-sesongen var året da regulariteten i rovfuglbestanden i Altavassdraget ble brutt. Hele 11 par mislyktes med hekkingen, og de resterende 34 produserte 70 unger - en reduksjon på 57 % i forhold til fjoråret. Dvergfalken og tårnfalken utgjorde majoriteten samtidig som produksjonen av fjellvåk brøt sammen. To av kongeørnparene forplantet seg. For første gang manglet jaktfalken som hekkefugl i dalføret.

I Reisa hadde jaktfalken en normal hekkesesong. Fjellvåken var nede i en bølgedal tilsvarende i Alta. Kongeørnen gikk ikke til hekking, mens dvergfalkbestanden var større enn noen gang.

I motsetning til rovfuglene viste kråkefuglene i Alta en uvanlig stabilitet.

Observasjonene av andefugl viste en liten oppgang, og det ble påvist sju kull.

Etter 1988-sesongen ble det reist spørsmål om hvorvidt spesielt gode vær- og næringsforhold kunne kompensere for eventuelle miljømessige ulemper for rovfuglfaunaen. For enkelte arter kom krakket i 1989, og sesongen ble det tredje dårligste produksjonsåret. Bunnåret er først forventet i 1990, og da blir det interessant å se om rovfuglene virkelig har fått dårligere levevilkår i Altadalføret.

5 Summary and conclusions

The 1989 season was the year when the regularity of the raptor population along the Alta-Kautokeino watercourse was broken. As many as 11 pairs abandoned their nests, and the remaining 34 pairs produces 70 young - a reduction of 57 % compared with the previous year. The merlin and the kestrel were the most successful species, but the production of the rough-legged buzzard collapsed. Two of the golden eagle pairs nested. For the first time, the gyrfalcon was not one of the breeding species in the valley.

In Reisa valley, the gyrfalcon led a normal breeding season. Like in the Alta valley, the rough-legged buzzard was rather unsuccessful. The golden eagle did not breed, but the merlin reached their highest population level yet.

In contrast to the raptors, the raven and the hooded crow showed exceptional stability in the Alta valley.

The number of duck observations rose slightly, and seven clutches were recorded.

After the 1988 season, the question was raised whether exceptionally good weather and food conditions could compensate for possible environmental stress on the raptor fauna. Some of the species experienced a collapse in 1989, and the season became the third poorest production year. The lowest level is expected to be reached in 1990, and it will be interesting to see then whether the quality of the raptor habitats along the Alta-Kautokeino watercourse has been reduced.

6 Litteratur

- Tømmeraas, P.J. 1983. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1982. - Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Reguleringsundersøkelsene. Rapp.1983,4: 1-55.
- Tømmeraas, P.J. & Barikmo, J. 1983. Viltundersøkelser i Altavassdraget. - Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Reguleringsundersøkelsene. Rapp. 1983,17: 1-38.
- Tømmeraas, P.J. 1984. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1984. - Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Reguleringsundersøkelsene. Rapp. 1984,16: 1-40.
- Tømmeraas, P.J. 1985. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Samlerapport 1982-84. - Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Reguleringsundersøkelsene. Rapp. 1985,6: 1-38.
- Tømmeraas, P.J. 1986. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1985. - Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Reguleringsundersøkelsene. Rapp. 1986,2: 1-40.
- Tømmeraas, P.J. 1987. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1986. - Direktoratet for naturforvaltning. Reguleringsundersøkelsene. Rapp. 1987,1: 1-42.
- Tømmeraas, P.J. 1988. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1987. - Direktoratet for naturforvaltning. Reguleringsundersøkelsene. Rapp. 1988,6: 1-64.
- Tømmeraas, P.J. 1989. Viltundersøkelser i Altavassdraget. Årsrapport 1988. - Norsk institutt for naturforskning. 46 s.

Vedlegg

Observasjoner av fugler og pattedyr 1989

Denne oversikten må på ingen måte betraktes som resultatet av en kvantitativ undersøkelse av fuglefaunaen i de respektive områdene av Alta- og Reisavassdraget. En slik oppgave ligger utenfor rammen til prosjektet. Men da vassdragene hører med til deler av landet som bare har hatt sporadiske besøk av ornitologer, er en slik faunistisk oversikt basert på tilfeldige observasjoner likevel av interesse for den landsomfattende kartleggingen av fuglefaunaen. Flere av observasjonene gjengitt i tidligere rapporter er således førstegangsregistreringer fra denne delen av landet.

Alle arter som er registrert i perioden 1982-1989 er tatt med i lista. Arter uten tilleggsbymboler vil si at de er observert i tidligere sesonger. Fra Alta er det tatt med observasjoner innenfor en 10 km's grense fra undersøkelsesområdet.

Hekkefuglene er trolig sterkt underrepresentert i denne oversikten. Selv om det var mistanke om hekking, ble en slik oppsporing aldri gitt prioritet framfor rovfuglundersøkelsene.

1 Artsliste 1989

H = Hekking påvist ved funn av reir eller unger.

h = Hekking sannsynlig på grunn av spesiell atferd eller gjentatte observasjoner.

+++ = Tallrik forekommende art.

++ = Relativt, vanlig art.

+ = Fåtallig, sjelden art.

0 = Enkeltobservasjon.

		Alta	Reisa
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	++	
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	+	
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>		
Stork	<i>Ciconia ciconia</i>		
Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>		
Sædgås	<i>Anser fabalis</i>	+?	
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	H++	h++
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	H+++	
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	H+	
Stjertand	<i>Anas acuta</i>	+	
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	+	
Bergand	<i>Aythya marila</i>	0	
Havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	+++	++
Svartand	<i>Melanitta nigra</i>	+	
Sjørre	<i>Melanitta fusca</i>	+	+
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	H++	+
Siland	<i>Mergus serrator</i>	+++	
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	+++	
Vepsevåk	<i>Pernis apivorus</i>		
Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	+	
Hønehauk	<i>Accipiter gentilis</i>	0	
Spurvehauk	<i>Accipiter nisus</i>	H+	
Fjellvåk	<i>Buteo lagopus</i>	H+++	H++
Kongeørn	<i>Aquila chrysaetos</i>	H++	
Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>		
Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	H+++	h+
Dvergfalk	<i>Falco columbarius</i>	H+++	H+++
Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>		H++
Vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	H	
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	++	+
Fjellrype	<i>Lagopus mutus</i>		
Storfugl	<i>Tetrao urogallus</i>	H+	
Trane	<i>Grus grus</i>		
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	0	
Sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>		
Boltit	<i>Charadrius morinellus</i>		
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	++	++
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>		
Temmincksnipe	<i>Calidris temminckii</i>		
Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	+	
Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	+	
Rudge	<i>Scolopax rusticola</i>		
Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	++	
Lappspove	<i>Limosa lapponica</i>		
Sotsnipe	<i>Tringa erythropus</i>		
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	++	
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	+	
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	h++	+
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	+++	++
Svømmesnipe	<i>Phalaropus lobatus</i>		+

Fjelljo	<i>Stercorarius parasiticus</i>	++	+++
Hettemåke	<i>Larus ridibundus</i>	+	
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	+++	
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	+	
Svartbak	<i>Larus marinus</i>		
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	+++	h+
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	H+	
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	++	
Haukugle	<i>Surnia ulula</i>		
Snøugle	<i>Nyctea scandiaca</i>		
Lappugle	<i>Strix nebulosa</i>		
Jordugle	<i>Asio flammeus</i>	0	
Perleugle	<i>Aegolius funerus</i>		
Tårnseiler	<i>Apus apus</i>		
Dvergspett	<i>Dendrocopos minor</i>	h+	
Tretåspett	<i>Picoides tridactylus</i>	0	
Sandsvale	<i>Riparia riparia</i>		
Låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>		
Taksvale	<i>Delichon urbica</i>	H+++	
Trepiplerke	<i>Anthus trivialis</i>		
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	H+++	+
Gulerle	<i>Motacila flava</i>		h+
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	++	+
Sidenssvans	<i>Bombycilla garrulus</i>		
Fossefall	<i>Cinclus cinclus</i>	H++	
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	+	
Rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	+	
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	H++	+
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	H++	h+
Steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>	H+	+
Ringtrost	<i>Turdus torquatus</i>	h++	h+
Svarttrost	<i>Turdus merula</i>		
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	H++	+
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>		
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	H++	+
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	+	
Hagesanger	<i>Sylvia borin</i>	++	
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	0	
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	H+++	+
Gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>		H+
Svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	+	
Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>	0	
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	++	
Lappmeis	<i>Parus cinctus</i>	H++	+
Kjøttmeis	<i>Parus major</i>	++	
Varsler	<i>Lanius excubitor</i>		
Nøtteskrike	<i>Garrulus glandarius</i>		
Lavskrike	<i>Perisoreus infaustus</i>		
Skjære	<i>Pica pica</i>	++	
Kaie	<i>Corvus monedula</i>		
Kråke	<i>Corvus corone cornix</i>	H+++	+
Ravn	<i>Corvus corax</i>	H++	H+
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>		
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	+	
Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>		
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	h+++	H++
Grønnfink	<i>Carduelis chloris</i>		
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>		

Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	++	+
Korsnebb sp.	<i>Loxia</i> sp.		
Konglebit	<i>Pinicola enucleator</i>		
Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	++	
Lappspurv	<i>Calcarius lapponicus</i>	+	h+
Snøspurv	<i>Plectrophenax nivalis</i>	0	
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	++	H++
Spissmus sp.	<i>Sorex</i> sp.	0	
Hare	<i>Lepus timidus</i>	++	
Ekorn	<i>Sciurus vulgaris</i>		
Lemen	<i>Lemmus lemmus</i>	0	
Gråsidemus	<i>Clethrionomys rufocanus</i>		
Rødmus	<i>Clethrionomys rutilus</i>	0	
Rev	<i>Vulpes vulpes</i>		
Bjørn	<i>Ursus arctos</i>		
Jerv	<i>Gulo gulo</i>		
Røyskatt	<i>Mustela erminea</i>	0	
Oter	<i>Lutra lutra</i>		
Mink	<i>Mustela vison</i>		
Gaupe	<i>Felis lynx</i>		0
Elg	<i>Alces alces</i>	+	+
Tamrein	<i>Rangifer tarandus</i>	+++	
Frosk	<i>Rana temporaria</i>	+	
Firfisle	<i>Lacerta vivipara</i>		

2 Utvalg av observasjoner

Smålommen er observert bare to ganger tidligere i Alta-Kautokeinovassdraget. 4 individer lå i Viridnejav'ri 1989-05-31.

Røykull med nyklekte unger (så fire) i Gargiadalen 1989-06-17. Lenger nede i dalen ble det også registrert et kull.

En tjeld fløy nedover elva forbi Nedre Mazé 1989-06-13.

Strandsnipe-, kvikkand-, og rødvingetrostreir like ved hverandre i Ladnatjav'ri 1989-06-06. Strandsnipa hadde enda ikke lagt, mens de to andre inneholdt henholdsvis åtte og seks egg. Strandsnipa ble helt borte ved magasinet eller oppdemmingen. I år observerte vi enkelte fugler der det var begynt å dannes ny strandsone.

Fire fjelljo jaktet på insekter i luftrommet over Væheniva 1989-06-19. En flokk på 20 individer ble registrert på Skåppijav'ri i Reisa 1989-07-05.

Sju hettemåker ved Øvre Sandia 1989-06-19.

Ringduereir med 2 unger i ei bjørk, 25 m fra et bebodd dvergalkreir ved Ladnatjav'ri. Dette er første hekkefunn i Kautokeino kommune.

Dvergspett i den gamle bjørkeskogen ved Hirsaluokka 1989-06-09. Nyuthakket reirhull.

En tretåspett hunn i Cav'co 1989-06-23.

Heipiplerkereir med seks egg og ett egg på bakken 0,5 m unna på Beskades 1989-06-19.

Flere observasjoner av syngende rødstrupe i Sandia 1989-06-27.

Gråtrostreir i en meters høyde i bjørk i berg ved Vir'dneguouika 1989-06-06. Ingen egglegging enda.

En gransanger ved Harestrømmen 1989-06-23.

Gråfluesnapperreir med fem unger i en "skorsteinsstubbe" i Reisa 1989-07-04.

Første observasjon av fuglekonge i dalføret. Sang vedvarende i furuskogen i Sandia 1989-06-27.

Et dompap-par i Cav'co 1989-07-06.

En snøspurv ved "Dutteberget" 1989-06-25.

Hørte ei spissmus i vegetasjonen i Øvre Sandia 1989-06-19.

Gaupeobservasjon i Reisa 1989-07-03 kl. 9.45. Dyret lå og sov i grasvegetasjonen under et jaktfalkreir. Fikk trolig teften av oss og våknet og trakk seg sakte unna. Vi så den i tre minutter på 60-70 m's avstand.

032

nina
oppdrags-
melding

ISSN 0802-4103
ISBN 82-426-0058-9

Norsk institutt for
naturforskning
Tungasletta 2
7004 Trondheim
Tel. (07) 913020